

ЗВІТ
про результати анонімного інтернет-опитування
здобувачів третього
(доктор філософії) рівня вищої освіти
Харківської державної академії дизайну і мистецтв щодо випадків
сексуальних домагань, сексизму та інших видів дискримінації в
середовищі здобувачів третього рівня вищої освіти
(весняний семестр 2020/21 н.р.)

Робочою групою з забезпечення якості освітньої діяльності Харківської державної академії дизайну і мистецтв у період 18.05.2021 по 21.05.2021 року було проведено анонімне інтернет-опитування аспірантів – здобувачів третього (доктор філософії) рівня вищої освіти.

Анкету розміщено на сайті ХДАДМ. У змісті анкет також містилась інструктивна частина для тих, хто бере участь в опитуванні.

Метою моніторингу було вивчення ставлення аспірантів ХДАДМ до випадків сексуальних домагань, сексизму та інших видів дискримінації в середовищі здобувачів третього (доктор філософії) рівня вищої освіти.

Характеристика вибірки: 19 респондентів – аспіранти Харківської державної академії дизайну і мистецтв (27% від загальної кількості). На жаль, невисока кількість відповідей не дає змоги проводити кількісний аналіз отриманих результатів з дотриманням належних критеріїв репрезентативності. Отже, зосередимося на змістовному аналізі результатів анкетування (4 питання «закритого», 2 – «відкритого» типу).

На рисунку 1 відображено відповіді щодо само сприйняття гендерної належності опитуваних.

Вкажіть Вашу стать:
19 ответов

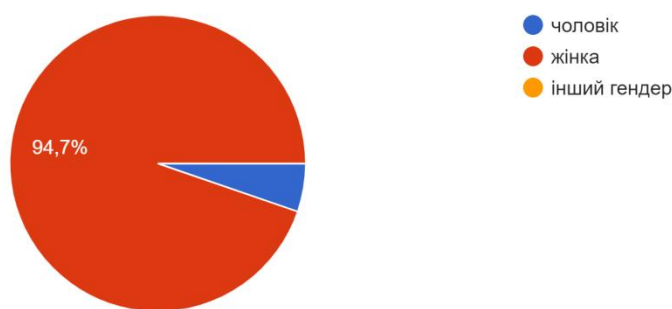

Рис. 1 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Вкажіть Вашу стать»

Результати аналізу відповідей на питання «Вкажіть Вашу стать» свідчать – 94,7% респондентів вказують, що вони ідентифікують себе як осіб жіночої статі, 5,3% опитуваних – чоловічої статі. Жоден з опитуваних не ідентифікував себе як особу іншого гендеру – 0% (Рис. 1).

Результати відповідей на питання «Вкажіть Вашу стать» представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

- Відповіді на питання: «Вкажіть Вашу стать»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Жіноча	94,7
Чоловіча	5,3
Інша відповідь (інший гендер)	-

На Вашій спеціалізації навчаються переважно дівчата чи хлопці?

19 ответов

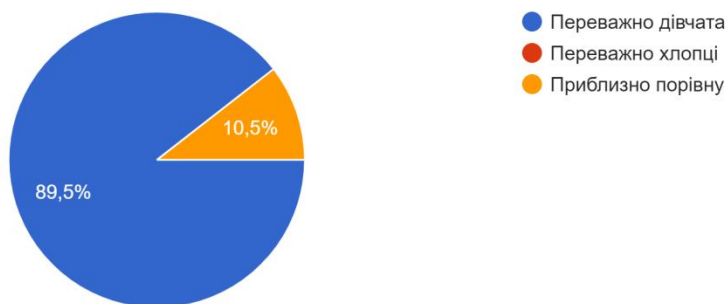

Рис.2 – Кількість варіантів відповідей на питання: «На Вашій спеціалізації навчаються переважно дівчата чи хлопці?»

Опитування показало, що, за інформацією, отриманою від респондентів, переважна більшість аспірантів спеціалізацій, на яких навчаються опитувані – дівчата 89,5%. Лише 10,5% аспірантів указали, що на «їх» спеціалізаціях «хлопців і дівчат» (вік тих, хто брав участь в опитуванні, не уточнювали) – приблизно порівну (Рис. 2).

Результати відповідей на питання «На Вашій спеціалізації навчаються переважно дівчата чи хлопці?» представлені в таблиці 2.

Таблиця 2

- Відповіді на питання: «На Вашій спеціалізації навчаються переважно дівчата чи хлопці?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Переважно дівчата	89,5

Переважно хлопці	-
Приблизно порівну	10,5

Респондентам запропонували надати відповідь на відкрите питання: «Чи відомо Вам про факти сексуальних домагань у ХДАДМ чи на факультеті? Опишіть коротко». Надати розгорнуту відповідь виказали побажання 47,3% з числа тих, хто брав участь в опитуванні.

Аналіз результатів дав змогу побудувати «рейтинг обізнаності щодо фактів сексуальних домагань». Нижче, у таблиці, як приклади, наведено найбільш показові та водночас типові відповіді та коментарі (авторську орфографію збережено).

Результати відповідей на питання «Чи відомо Вам про факти сексуальних домагань у ХДАДМ чи на факультеті? Опишіть коротко» представлені в таблиці 3.

Таблиця 3

- *Відповіді на питання: «Чи відомо Вам про факти сексуальних домагань у ХДАДМ чи на факультеті? Опишіть коротко»*

Місце у рейтингу	Варіанти відповіді
1	Не відомо
2	Ні, не відомо
3	Ні
4	Чутки чула. Свідком не була.

Чи чули Ви зі сторони викладачів/адміністрації/колег некоректні чи сексистські вислови/дії з сексуальним контекстом?

19 ответов

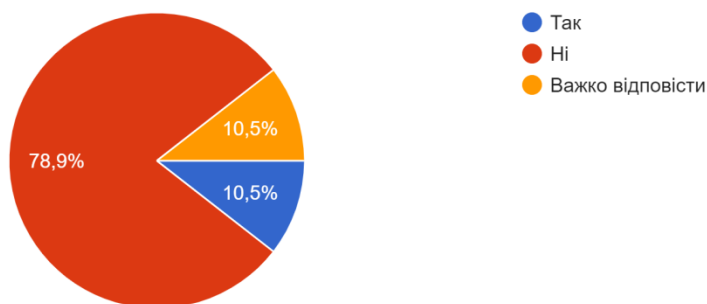

Рис. 3 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Чи чули Ви зі сторони викладачів/адміністрації/колег некоректні чи сексистські вислови/дії з сексуальним контекстом?»

Абсолютна більшість респондентів (78,9%) указали, що не чули зі сторони викладачів/адміністрації/колег некоректні чи сексистські вислови/дії з сексуальним контекстом. Лише 10,55% опитуваних указали, що такі вислови чули, стільки ж респондентів (10,55) визнали, що їм важко надати відповідь на це питання (Рис. 3)

Результати відповідей на питання «Чи чули Ви зі сторони викладачів/адміністрації/колег некоректні чи сексистські вислови/дії з сексуальним контекстом?» представлені в таблиці 4.

Таблиця 4

- *Відповіді на питання: «Чи чули Ви зі сторони викладачів/адміністрації/колег некоректні чи сексистські вислови/дії з сексуальним контекстом?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Так	10,55
Ні	78,9
Важко відповісти	10,55

Важливу інформацію отримано при аналізі відповіді на питання «Як Ви готові реагувати на події/висловлювання щодо Вас чи Ваших колег, які містять ознаки сексуальних домагань?» Хоча не всі з аспірантів (лише 89,5% з числа тих, хто брав участь в опитуванні) виказали побажання висловити свою думку, відповіді отримано знакові й емоційні:

Нижче наведено найбільш показові та водночас типові відповіді (авторську орфографію збережено). Деякі відповіді дуже короткі.

- Так.
- Ні.
- Влаштувати скандал.
- Зробити запис і викликати поліцію
- Готова, але сподіваюсь не знадобиться
- Йти до керівництва
- Попереджати.
- Домагань не має.
- По ситуації.
- Зауважити на цьому факті.
- Треба активно реагувати, оприлюднювати факт домогань та звертатися за допомогою.
- Попрошу перестати.
- Звернусь за порадою або допомогою до психолога ХДАДМ.
- Не дозволяти.
- Це жахливо! я буду допомагати жінці в боротьбі з цими проявами!
- Буду шукати шляхи, щоб довести винуватцю некоректність поведінки.
- Треба все перевіряти. Потрібен факт прецеденту.

Чи відомо Вам куди можна звернутись якщо хтось зазнає сексуальних домагань?
19 ответов

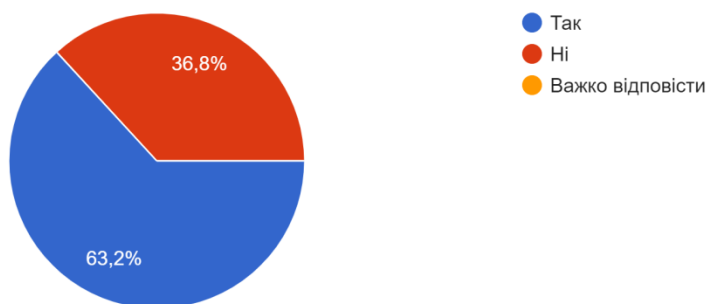

Рис. 4 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Чи відомо Вам куди можна звернутись якщо хтось зазнає сексуальних домагань?»

Опитування показало, що переважній більшості респондентів (63,2%) відомо, куди можна звернутись якщо хтось зазнає сексуальних домагань. Майже третині (36,8%) – невідомо (Див. рис. 4).

Результати відповідей на питання «Чи відомо Вам куди можна звернутись якщо хтось зазнає сексуальних домагань?» представлені в таблиці 5.

Таблиця 5

- *Відповіді на питання: «Чи відомо Вам куди можна звернутись якщо хтось зазнає сексуальних домагань?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Так	63,2
Ні	36,8
Важко відповісти	-

В ході аналізу отримано важливу інформацію щодо сприйняття і атрибузації здобувачами сексуальних домагань, сексизму та інших видів дискримінації.

Жоден з опитуваних не ідентифікував себе як особу іншого гендеру, 94,7% респондентів вказують, що вони ідентифікують себе як осіб жіночої статі, 5,3% опитуваних – чоловічої статі.

Переважає більшість опитуваних – дівчата, отже, аспірантській спільноті притаманні всі характерні ознаки «жіночого колективу» з його перевагами і недоліками. Більш детально можна буде дослідити особливості ставлення аспірантів щодо випадків сексуальних домагань, сексизму та інших видів дискримінації в аспірантському середовищі в ході подальших розвідок на більш чисельній групі респондентів.

Про факти сексуальних домагань у ХДАДМ майже нікому з опитуваних невідомо, лише 5,2% (одна відповідь!) респондентів підтвердили, що чули чутки, але не були свідками.

Абсолютна більшість респондентів вказали, що не чули зі сторони викладачів/адміністрації/колег некоректні чи сексистські вислови/дії з сексуальним контекстом. Лише 10,5% визнали, що чули. Стільки ж опитуваних (10,5%) обрали відповідь «важко відповісти», і це є свідченням того, що респондентів не настільки турбує це питання, щоб вони над ним замислювалися і готові б були висловити своє ставлення в умовах обмеженого часу on-line опитування. Те, що деякі опитувані ускладнюється конкретно відповісти на запитання, свідчить про невизначеність особистісної позиції щодо коректності висловлювань і контексту дій.

Жоден з опитуваних не ставиться позитивно до факту сексуальних домагань, але залишається відкритим питання, що мається на увазі під висловлюванням «ознаки сексуальних домагань?». Тобто, не визначено критерії, що вже є сексуальним домаганням, а що є «...сексуальним контекстом?». І респонденти готові влаштувати скандал, звернутися за допомогою і перевірити – чи був факт з чіткими ознаками домагань чи то щось було у невизначеному контексті?

Про невизначеність особистісної позиції свідчить і те, що майже третині з опитуваних невідомо, куди можна звернутись за допомогою, якщо хтось зазнає сексуальних домагань (або атрибує дію як сексуальне домагання).

З урахуванням того, що у моніторингу взяла участь незначна кількість здобувачів, опитування можна вважати пілотажем – пробно-пошуковим. Для отримання даних для кількісного аналізу заплановано провести дослідження на більш чисельній вибірці.

24.05.2021 р.

Голова робочої групи
з забезпечення якості
освітньої діяльності ХДАДМ

Наталя БІЛЬДЕР